

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 18 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben kézhez hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétvége és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megfűrészezésre nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 229. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1914 Október 3.

A világháború.

Harcaink a Kárpátok lábainál.

Budapest, okt. 2. Az Est jelentése szerint az oroszok vasárnap Vereckénél mutatkoztak gépfegyverekkel és ágyukkal. Haderőnk este hat óráig visszatartotta őket, aztán Uzso-kánál engedték bejönni az ellenséget Csontos-ig, ahol a szűk hegyszorosban megvertük őket.

A Husztról, Munkácsról, Vásárosnaményből érkezett csapataink az oroszokat bekerítették, nagyobb részüket megsemmisítették, a többit a határon túl visszakergették.

A lakosság nyugodt, a hatóságok működése zavartalan.

Egy orosz főhivatalnok a cárról.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Berlinből táviratozzák: Egy nagyon előkelő orosz udvari méltóság, akit itt fog-

tak, egy lapudósítónak kijelentette, hogy az oroszok győzelme katasztrófa volna a nyugateurópai kulturára. Miklós cár despota, aki csak reakciós besugásra hallgat. A reakció romlása lenne az orosz népnek is, amely teljesen elzülene győzelme után.

Galicia orosz kormányzója.

Budapest, okt. 2. (M. T. I.) Az oroszok Galicia megszállott területének kormányzójává a máramaros-szigeti skizma-perből ismeretes Bobrinszki grófot nevezték ki.

Galiciai offenzívánk hatása Olaszországra.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Rómából táviratozzák: A galiciai osztrák-magyar sereg offenzívája komoly katonai körökre is erős hatást tett. A németek föllépésében az osztrák-magyar hadsereg katonai helyzetének lényeges megkönnyebbülését látják. Az olasz lapok, köztük még az irredentista újságok is az új offenzíva megkezdése óta sokkal enyhébben irnak.

A német hadak győzelmesen előnyomulnak.

Budapest, okt. (Tud. cenz. táv.) Berlinből táviratozzák: A nagyvezérkar október elsején este a következő jelentést közli a német sereg újabb győzelmeinek hírével:

Szeptember 20-án kiragadtuk a franciák kezéből a Roye és Fresney magaslatait, melyek Noyontól északnyugatra fekszenek. St. Minietől dél-

keletre október elsején visszautasítottuk az ellenségnek Toulból intézett támadásait. A franciáknak eközben súlyos veszteségeik voltak. Antwerpen ellen eredményesen folytatjuk a támadást. A keleti hadszíntéren nincs változás. (A miniszterelnökség sajtóosztályából.)

sait Poincaré és a kormány ellen. A kormány letartóztatását követeli, Páris azonban tapsol neki.

A 42-esek Antwerpen ellen.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Amsterdamból jelentik: Mecheln közelében a németek több várost elfoglaltak. Sok ezer belga a városokból és Antwerpenből Hollandiába menekül. A németek három oldalról nyomulnak Antwerpen ellen a lakosoktól elhagyott Alost,

Dondermonde és Mecheln felől, míg keleten Turnhottnál igyekeznek kikényszeríteni az előnyomulást.

Rotterdamból jelentik: Antwerpen ostroma serényen folyik. A negyvenkettes mozsarak hatalmasan működnek annál is inkább, mert számukat szaporították.

A zaberni ezredes nem esett el.

Budapest okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Berlini távirat szerint a Vossische Zeitung közli a zaberni afférból ismeretes Reuter ezredes levelét, melyet nővérehez intézett megcáfolja benne az elestéről szóló híreket. A maubeugi gyilkos harcban gránát robbant föl az ezredes közelében, számos tiszt megsebesült, de ő sértetlen maradt. A legutóbbi harcban is kilőtték alóla a lovát, de ő nem sebesült meg.

Angol hajók a Kattegatban.

Budapest, okt. 2. (Bud. Tud.) A Standard jelenti, hogy a Kattegatban Anholdán sziget mellett harminc angol esatahajót láttak a Sund felé hajózni.

Londonban félnek a Zeppelintől.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Londonból jelentik: Az angol főváros esténként teljes sötétségben van. A Westminster óriás órája nem világít, az utcai világítást is a minimumra redukálták. Csak a Harringerossról világítják be a fényszórók a láthatárt, keresik a Zeppelin léghajókat, a melyeknek az érkezését kikerülhetetlennek mondják.

Ostende bombázása jogosult.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Amsterdamból sürgőnyzik: A belga kormány tiltakozott a német aeroplánok ostendei bombázása miatt. A németek jogosultnak tartják eljárásukat, mert Ostende előtt le nem szerelt erőd áll és mert Ostende az angoloknak kikötőhelyül szolgál.

Törökország Anglia ellen.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Rotterdami jelentés szerint a török kormány közölte az angol kormánnyal, hogy nemcsak az európai török, hanem a kisázsiai partokat is aknákkal zárta el. A Morning-post írja: A Dardanellák

Clemenceau a francia kormány letartóztatását követeli.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Genfből táviratozzák: Clemenceau lapja rövid idő alatt harmadik cím alatt jelent meg. Előbb L'homme libre (A szabad ember), majd L'homme pas libre (Az ember nem szabad) címen adta ki a lapot, de szigorú rendeletre megjelenését beszüntették. A lap ma L'homme címen került ki a nyomdánál. Clemenceau folytatja éles támadá-

előtt vesztelő angol hajóraj 19 hadihajóból áll.

Uszó aknák az Adrián.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) A berlini Localanzeiger jelenti Rómából: Megbízható hír szerint az olasz kormány barátságos kérdést intézett a bécsi kormányhoz az adriai uszó aknák dolgában. A kérdés rendkívül udvarias, egyáltalán nem tiltakozásszerű. Ausztria-Magyarország az ügyet lehetőség szerint barátságosan fogja kezelni. Egyáltalán nem kell attól tartani, hogy az ügyből bonyodalmak lesznek. Az olasz tengerészeti főparancsnokság a Minerva és a Penelope hadihajókat küldte ki az aknák kihalásáért.

Az orosz skizma Galiciában.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Zürichi jelentés szerint Szentpétervárról megcáfolják, mintha az orosz szent szinódus foglalkozott volna a galíciai vallási propagandával és hogy Eulogius zitomiri püspököt küldte volna ki ítéletre.

A román szenátus elnöke Berlinben.

Budapest, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) Berlinből táviratozzák: A román szenátus elnöke ma ideérkezett.

Bulgária semleges.

Szofia, október 2. A bolgár nemzeti bizottság egyes tagjai tegnap Buxtonnak, az angol balkáni-bizottság vezetőjének egy határozatot adtak át, amelyben kijelentik, hogy a bolgár nemzet szimpatizál ugyan Angliával és hiszi, hogy Angliának jó szándékai vannak, ha azonban Buxton küldetésének célja az, hogy Bulgária Oroszországnak és Szerbiának segítségére siessen, akkor vegye tudomásul, hogy nagyon hálátlan feladatot vállalt magára.

Anglia bekebelezi Palesztinát?

Milanó, okt. 2. (Tud. cenz. táv.) A Daily Mail párisi híradása jelenti Jeruzsálemből: Az összes angol kolóniák és a legtöbb misszionárius Palesztinából való elutazása különös feltevésekre ad alkalmat. Sokan azt állítják, hogy kereszténymészárlás készül, mások azt hiszik, hogy Anglia megszállja és bekebelezi Palesztinát.

Hadifoglyainkat Szibériába viszik.

Bécs, október 2. A Vörös-Kereszt Radeczky-kaszárnyabeli kórházában ápolt azon sebesült katonák levelet intéztek az orosz Vörös Kereszthez, amelyben mély hálával szólnak arról az emberséges bánásmódról, amelyben részük van és azt kérik, hogy a hazájuk beliek is részesítsék ugyanilyen el-

bánásban az ottani kórházakban ápolt elleneséges katonákat.

A Veres-Kereszt közlése szerint az általa fönntartott tájékoztató irodába az utóbbi napokban számos, orosz fogságba került, melyből kitűnik, hogy az oroszok igen emberségesen bánnak hadifoglyainkkal. A sebesült osztrák és magyar katonákat legnagyobb részben a kiewi katonai kórházakba viszik. A gyógyultak azt írják, hogy utban vannak a szibériai Omsk felé, amely nagy, modern város. Egyes kártyákon az a megjegyzés van Utban Ázsia felé.

Danilló montenegrói trónörökös Antivariban.

Budapest, október 2. (Saját tud.) Danilló montenegrói trónörökös a feleségével Antivariba érkezett. Partra szállásukkor egy osztrák aviatikus bombát dobott rájuk, de a bomba nem talált.

Előrenyomulásunk Szerbiában.

Budapest, október 2. Napok óta belül vagyunk a szerb határokon, jó darabig valószínűleg kergettük a szerbeket magunk előtt, könnyen mentünk előre, most azonban pár napja egy erődített állásukat vívjuk. Ugy beásták magukat egy magas hegynek a tetejébe, hogy a sáncok közül csak a koponyájuk látszik ki, az is csak akkor, ha lönek, aztán megint lebuknak. A magaslat mögött egy kitűnő országut és egy nagy darab síkság következik, ezt nem akarják ideadni.

Nehéz ütegeink szakadatlanul bögnek s golyóik talán roham nélkül is kiesaklandozzák a magaslatot védő szerbeket.

Most, a mint azt fővezérünk Poiterek tábornagy napiparancsban közölte, néhány napig nyugodtan megmaradunk állásainkban.

Kiutalják a jegyzők állami illetményeit.

366924 koronát küldött a miniszter. A miniszter rendelete.

Általános örömet keltett tegnap Sándor János belügyminiszter rendelete, amit Fráter Barnabás alispánhoz intézett a községi-, kör- és segédjegyzők illetményének rendezése tárgyában.

Az illetményekről szerkesztett kimutató szeptember 7-én ment fel a minisztériumba és dacára a háborus világnak, ma már a mi számvevőségünk dolgozik az utalványtervezeteken. A miniszteri leirat igen érdekes részleteket tartalmaz az illetmények megállapítására nézve, mert sok olyan dolgot tisztáz benne a miniszter, ami eddig általános vitákra adott okot és még a szakférfiak sem voltak velük tisztában.

Különösen érdekes az, hogy a jegyzők fizetésrendezése előtt a községek ideiglenesen személyi pótlékok, drágasági pótlékok, stb. eimen bizonyos járulékokat szavaztak meg a jegyzők részére, ugy azonban, hogy ezek a járulékok a fizetésrendezés alkalmával az állam terhére mennek. A miniszter most mind elutasította az ilyen határozatokat és kötelezte a községeket a megszavazott összegek további folyósítására. Ugyanezért természetesen az ennek megfelelő összeget az állami illetményekből leütötte.

Lényeges a leiratban az is, hogy több jegyző szolgálati idejét véglegesen megállapította a miniszter. Eddig emiatt is sok kellemetlenség volt.

A leiratból a lényegesebb részeket az alábbiakban adjuk:

Nagy Károly biharpüspöki pö. fizetését 1320 koronáról 1600 koronára helyesbítette a miniszter.

Mann Adolf biharszentandrás körjegyzőnek a községtől járó összefizetését 1397 kor. 79 fillérről 1717 kor. 79 fillérré és így az alapilletmények főösszegét 2000 koronáról 2320 koronára helyesbítette. Ennek

alján az állam terhére kimutatott 1802 kor. 21 fillért 1482 kor. 21 fillérré szállította le.

Reményi Ferenc biharszentandrás segédjegyző szolgálati idejét 1912. május 14-re helyesbítette a miniszter.

Gerlán János fugyivásárhelyi körjegyzőnek a községtől járó összefizetését 1588 kor. 70 fillérről 2188 kor. 70 fillérré emelte s így az alapilletmények összegét 2000 koronáról 2600 koronára helyesbítette. Az államsegélyt 1011 korona 30 fillérben állapította meg.

Kállai József köröskisjenői körjegyző állami illetményét egyelőre 747 korona 20 fillérben állapította meg a miniszter.

Köszeghy Imre köröstarjáni körjegyzőnek a községtől járó összefizetését 1444 kor. 50 fillérben, alapilletményét pedig 2380 koronában állapította meg. Az államtól járó illetményeket viszont 1155 kor. 50 fillérré szállították.

Hajós József kövestarjáni segédjegyző szolgálati idejének kezdőpontját 1913. április 1-re helyesbítette.

Gál Ferenc mezőtelegi körjegyző alapilletményeinek főösszegét 2560 koronában állapította meg s így az állami illetményt 660 koronával leszállította. Érdekes, hogy a miniszter kimondta ennél a tételnél, hogy a személyipótlék a jegyzőtől szolgálatban léte alatt meg nem vonható.

Lincziinger Sándor mezőszakadati és Barcsány Gyula nagyürögdi körjegyzők állami illetményeiből 480—480 koronát vissza tartott a miniszter ideiglenesen.

Fejér Ödön nyárlói körjegyző részére felvett állami illetményből 354 koronát a község terhére irt át a miniszter.

Deutsch Ármán oláhapáti körjegyző illetményét 2950 kor. 32 fillére helyesbítette.

Papp Mihály váradszentmártoni körjegyző alapilletményeinek főösszegét 2080 koronában állapította meg és 400 koronát az állami illetményből törölt.

Fodor Gyula kismarjai jegyző állami fizetés kiegészítését 150 koronában állapította

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

meg, de tekintettel hosszú szolgálati idejére 600 korona korpótlékot határozott meg.

Oláh Béla seregési körjegyző fel van függesztve, ezért a felfüggesztésig kiérdemelt háromötödös korpótlékának 50 százalékára, vagyis 300 koronára tarthat igényt.

Pintér János örvéni segédjegyző szolgálati idejét 1908. évi május 1-től állapította meg.

Kolb Rezső körösszakáli jegyző állami illetményeit 1167 koronára szállította le és 240 koronát a község terhére irt elő.

A berettyóújfalui másodsegédjegyzői állást 1000 korona államsegély mellett a miniszter beállította a kimutatásba.

A csökmői segédjegyzői állás államsegélyét törölte a miniszter.

Gyarmati József darvasi jegyző állami illetményeiből 100 koronát egyelőre visszatartott a miniszter.

Szentandrás Gusztáv szolgálati idejét 1903. dec. 21-re helyesbítette a miniszter és korpótlékát 400 koronára emelte fel.

Gyuricza András bárándi II. p. és **Kiss Bálint** segédjegyző alapilletmény kiegészítéseit a község terhére írta a miniszter.

Lázár Adolf biharnagybajomi II. p. szolgálati idejét 1913. március 28-ra helyesbítette a miniszter.

Padits Gyula szerepi jegyző szolgálati idejét 1913. január 1-re helyesbítette; **Osváth Károly** kokadi jegyzőjét pedig 1913. november 15-re.

Tibik István hajdubagosi jegyzőnek a községtől járó összfizetését 2040 koronában állapította meg és így az állami illetményt 100 koronára szállította le.

Kovács Gyula konyári jegyző illetményeinek kiegészítésére felvett 347 koronát a község terhére írta a miniszter.

Kovács Gábor albisi jegyző részére 2108 korona állami illetményt irányzott elő.

A várvizi körjegyzőség részére 100 koronát engedélyezett a miniszter, de a község által nincs feltüntetve, hogy 1913 óta hova fordítják ezt a pénzt, ezért felvilágosítást kér a miniszter.

Horváth Lajos margitai jegyző összfizetését 2238 koronában állapította meg a miniszter, viszont 700 koronát az állami illetményből törölte.

Horváth Péter monostori jegyző szolgálati idejét 1912. május 15-re, **Balogh Imre** méhekereki segédjegyző idejét 1914. március 15-re, **Engly Zoltán** nagyszalontai V. jegyző szolgálati idejét 1913. január 29-re helyesbítette a miniszter.

Bottó József kománfalvai jegyző alapilletményeit 2000 koronára emelte.

Szikszay Dezső bihardobrodi jegyző állami járandóságát 1733 kor. 81 fillérben állapította meg.

Popeszkú Aurél miklóirtási jegyző korpótlékát 200 koronára emelte fel.

Szikszay Kálmán tárkányi jegyző állami illetményét 1343 koronára szállította le.

E módosítások után a vármegye által előirányzott 375036 kor. 23 fillért 366924 koronára 30 fillérre redukálta. Minthogy ebből még 166539 korona 61 fillér van bent, ezt a miniszter egyidejűleg az erdőhivatalhoz küldte meg.

Ezuttal arra is felhívja a miniszter az alispánt, hogy a most kiutalt pénzből az 1914-re már esedékessé vált illetményeket a jegyzőknek minél előbb utalja ki.

Adakozzunk a haza oltárára.

A háború által okozott szenvedések enyhítése céljából különböző címeken megindított hazafias és jótékony akció élénk visszhangra talált a közönség körében. Az ádozat-készség a nagyváradi polgárság minden rétegében nagymérvben nyilatkozik meg.

Napról-napra tekintélyes összegek és számottevő értékek folynak be úgy a Veres-Kereszt céljaira, mint a szegény katonák családjainak felségélyezésére.

Az Aranyat vasért címen közel 8-9 ezer korona értékű arany- és ezüstmű ékszer folyt be Nagyvárad város főispánjához s körülbelül ugyanennyire megy az az érték, amit arany- és ezüsttárgyakban Biharmegyéből adakoztak.

A katonák családjai részére Nagyvárad város közönsége már mintegy 40000 koronát adományozott.

Ezenkívül nagy értéket képvisel az adományozott ruhaneműek tömege.

Aranyat—Vasért.

Tegnap és tegnapelőtt a következők adományoztak ékszereket: Turbucz Mártonné egy négykarikás aranygyűrű, egy aranykarika. M. E. egy aranygyűrű. Géczy Ellus egy aranygyűrű, egy aranyfüggő, egy aranyzsuzsu. Gutmann Gizike egy aranygyűrű. Grünfeld Ignác egy aranykarperec. Friedmann Ilona és Darvas Oszkárné egy aranygyűrű, egy ezüstóra, egy ezüstkanál, egy ezüstgyufatartó, egy aranyzsuzsu. Grünfeld Gizella és Feifeld Manóné egy aranygyűrű, egy törött aranygyűrű, két ezüstlánc, egy ezüstmedáll, egy ezüstpéncz. Borguez Istvánné két aranyfüggő, egy ezüstlánc. Radó Böske és Duci egy aranygyűrű, két aranyfüggő és aranytöredék. Rottstein Mórné egy aranygyűrű. Mandel Béláné egy aranygyűrű. F. Zs. két aranygyűrű és öt korona készpénz. özv. Tullits Józsefné és huga nyolc aranygyűrű. Kramer Károlyné egy aranygyűrű, egy aranyziv, egy ezüstóralánc. Sággy Teréz egy ezüstlánc és zsuzsu, öt korona. Sággy Sándor öt kor. Molnár Béláné egy aranyóra, négy aranyfüggő. Oppenheim Etelka 2 aranygyűrű, 2 aranyfüggő egy ezüstzsuzsu és öt korona. Barkovics Teréz egy aranygyűrű. Lefkovits Jenő egy aranygyűrű, egy ezüstkarperec, két ezüstdisz. Weisz Ernesztin egy aranygyűrű, egy ezüstbross, négy ezüstpéncz. Lázár Elza egy aranygyűrű. Özv. Brenner Sándorné egy aranygyűrű. Beleznay Istvánné egy aranygyűrű, egy aranyfüggő. Szolga Ferenc egy kis ezüst ékszerdoboz, egy aranygyűrű, egy aranyzsuzsu. Markovics Margitka egy aranygyűrű, egy ezüstkarperec, egy ezüstlánc. Somogyi Odón egy aranygyűrű. Márkus Rózsika egy drb tíz koronás arany. „Szivesen“ egy aranygyűrű, egy aranyzsuzsu és ezüsttörmelék. Berger Sándorné egy aranygyűrű, két aranyfüggő, két ezüstkarperec. Kiss Elekné egy aranygyűrű. Osváth Arpád egy aranygyűrű. Özv. Szonthag Károlyné egy aranygyűrű, egy ezüstkarperec és két korona. Fritye Eugénia egy aranygyűrű, egy aranykereszt, két aranyfüggő, egy kis ezüstlánc. Salgó Jolán egy aranygyűrű. Polgár Juliska egy aranyóra. Freifeld Böske 2 aranykézelőgomb. Freifeld József 1 ezüstóra, egy ezüstlánc. Freifeld Mórné egy ezüstóra. Freifeld M. 1 ezüstóra, 1 aranyingomb. Schönfeld Lajosné Ily és Miklós egy aranygyűrű, egy aranylác, három aranyfüggő. Zilahy Viola három aranygyűrű. N. N. egy aranygyűrű. Daniberg Ilonka egy aranygyűrű, egy tört aranygyűrű, egy aranyziv. Schvarcz Zoltán egy aranygyűrű. Szabó Piroska egy ezüst bross. Kállay Jolán egy aranygyűrű. Dank Viktor egy aranygyűrű. D. I. két ezüst kanál. Weisz Kornél egy aranygyűrű. Feinsilber Mór öt korona. D. J. egy aranygyűrű. Fiedreich Frigyesné egy aranygyűrű.

Kágyi Izabella két aranygyűrű, két aranyfüggő, négy arany zsuzsu. Reiber Margit egy arany karkötő. Rózsa Annuska egy aranygyűrű. Berkovits Mailld egy aranygyűrű. Homolcsák Ilona egy aranygyűrű, három aranyfüggő. S. I. egy aranygyűrű, két aranyfüggő. Koczik Mária egy arany karkötő. Belády Rezsóné egy aranylác. Boros Mária két ezüst függő. Lichtmann Samuné egy aranygyűrű, egy kis ezüst lánc, egy ezüst karkötő. Lichtmann Margit egy aranygyűrű, két aranyfüggő, egy ezüst lánc. Cs. A. egy arany karperec, egy aranygyűrű. Weisz Erzsébet egy aranygyűrű. Tóth Györgyné egy arany bross, egy ezüstlánc zsuzsuval. Topa Esztike egy aranygyűrű. Szakács Antalné egy aranygyűrű. Hermann Lajosné és Végh Irén két aranygyűrű. Stern Vera egy aranyfüggő, egy ezüstlánc. Sehlzinder Erzsébet egy aranygyűrű. Pápay Lajosné egy aranygyűrű. Miczi Ranzinger egy aranygyűrű, ezüst töredék. Hegedüs Marcsa két arany függő, egy ezüstlánc, egy ezüstpéncz. Hegedüs Ottó egy ezüst eigarettaárea, egy arany medál.

Felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy a vas emlék-gyűrűnek rozsdásodás ellen, arannyal, vagy ezüsttel való bélelését szép kivitelben az elismert szolid cég: *Schmutzler János ékszerész* (Bazár-épület) készíti.

Adományok a Jobbkéznek.

A Biharmegyei Takarékpénztár tisztviselői október hóra eső fizetésük 2 százalékának fele részét 32 kor. 86 fillért Hiemesch Frigyesné urnőnek nyújtotta át, hogy ő azt belátása szerint háborus jótékony célra továbbítsa. Hiemesch Frigyesné urnő ezen összeg fele részét azaz 16 kor. 43 fillért a fehérenemű osztálynak, másik felét a Jobbkéznek adta át.

A Vörös-Kereszt fehérenemű osztálya részére egy uri család két remek oszonna készletet adományozott, a pompás horgolt csipkékkel, futók, kis szalvéták, asztalterítők. A két garnitúra a fehérenemű osztály új helyiségében megtekinthető. Névszerinti sorsolással lesz kisorsolva, a. 50 fillér. Havas Mór és neje 100 koronát küldött a „Jobbkéz“ céljaira. Ezen adományokat hálásan köszöni az elnökség.

A szegény családok részére.

Nagyvárad város polgármesteri hivatalához újabban a következők adományok folytak be a katonák családjainak felségélyezésére. Kovács Dénes a Nagyvárad utján 10 kor., V. Velencei közbirtokosság 100 kor., Nagy Farkas őrnagy 10 kor. Számborovszky Rezső gyűjtése: dr. Lacsnyik, Ince Lajos, Vizi Lénárd, dr. Kriabjanszky Mór. Szmétka L. Odón, dr. Knecht János, Gangl Bódogné 10—10 kor., dr. Károly Irén 20 kor., dr. Hrabovszky Endre Péter 5 kor., N. N., Mártonné 2—2 kor., N. N. 1 kor. Összesen 90 korona. Gólya Béla posta felügy. gyűjtése: Gólya Béla 5 kor., Farkas Illés, Barta György, Vargha Piroska, Flanta Jolán, Kajetan Béla, Földes Sándor, Siter Lőrinc, Bandika, Kurländer Jenő 1—1 kor., N. N. 2 kor., Keszenbaum Miksa, Ostvát H., Holeczer László, N. N. 50—50 fillér, Molnár Andor 40 fillér, N. N. 20 fillér. Összesen 18 korona 60 fillér. Gerő Jolán gyűjtése: Máthé János 102, Roth Mihály, Poldesz, H. Huszár Margit Vajnovszky Ferenc 1—1, N. N. —60, Jolán —50, N. N., B. —40—40, M. S. —30, M. Ilona, N. N., N. N. —20—20, összesen 880. Barátky Irma gyűjtése: Kain Jánosné, Merza Kálmán 2—2, Onkéntes, Bosnyák Gergely 1—1, Kohn N. Nné, N. N., Rózsa N., Asztalos Annuska, Barátky Gyuláné —50—50, Barna György —24, N. N., Barátky Paula —40—40, Bodó Magdolna, Ujlaki Irma, N. N., Bogyé Antalné —20—20, Euráth Endre —16, N. N., N. N., Weisz Lajosné, Weisz Lajos —10—10, összesen 1170.

Uri fehérenemű, «FOWNES»
keztű, «Habig» kalap, erede-
deti ANGOL CIPŐ

egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

A hazaáruló rutének rémes csalódása.

A guruló rubelek. Erdei ösvények a kárpáti hegyháton. Gróf Bobinszky. Három kalapos hölgy megláncolva. A galíciai ruszofilek sorsa.

A megdöbbenés, az elesüggedés érzése felhőzte be a közelmúlt napok alatt mindnyájunk lelkét. Kozák lovak patáinak csatogása, orosz szájak érthetetlen bődülése csengett a fülünkben: miába ellenünk a sors. A Kárpáti hegyláncok rendithetetlen sziklavára sem tud ellenállani már a szennyes, gyilkos áradatnak.

Azóta a kétségbeesettek vigasztalást nyertek, a menekülők újra otthont leltek, visszakapták édes, egyetlen kincseiket s az oroszok a halálnak néznek elébe.

Tegnapelőtt éjjel már Váradon vitték át a foglyakat, tegnap már az árulók is végig csörgették bilincseiket az állomás hideg, homokos utain. Messze Máramarosban pedig csak az égett tüzek hamvadt üszke, bitangságba szabadult állatok siró hangja s a kék Tisza, sebes Visó homokos partjai jelölik, hogy itt ellenség járt s itt hagyta véréit.

És majd a szenes tetők újra épülnek, az elűzött állatok hazahuzódnak s a legmagyarabb folyó biztatva suttogja szét az alföldi rónákon: ne féljete, rendületlenül állnak az erdős várfalak, az én anyám óriás sziklái.

A közeledő oroszok elől a hét első napjain menekülő máramarosiak közül Váradra is többen jöttek s hoztak magukkal, ezernyi rémes hirt. Ennek az ellensúlyozására, megvilágítására, helyesbitésére mondjuk el az alábbiakat. Megjegyeztük, hogy adatainkat egész héten gyűjtöttük és szavahihető emberek: tanítók, hivatalnok, vasutasok, kereskedők mondták el, akiknek szavahihetőségéhez szó nem fér, akiknek intelligenciájuk biztosíték arra, hogy az események józan szemléletét s nem a felizgatott érzelem, a féltő hazaszeretet, az ijedt félelem tulzott képeit adják.

E kép körülbelül a következő:

— A rutén náció eddig Máramarosban legnagyobb részben hazafiasnak bizonyult. Most, hogy árulásba keveredtek, igazán érthetetlen dolog. Én például 11 éve vagyok tanító R.-n. Az egész falu szintizta rutén; az állami alkalmazottakon, kivülem, no és a zsidóboltoson kívül magyar nincs. Én egész életmódomat velük osztottam meg, nagyon jól ismerem őket, szerettem engem, de hogy árulásra képesek legyenek, nem is mertem volna hinni.

— Az árulást azonban könnyen megmagyarázzák. Két tarisnyára való oroszpénzt tartott lefoglalva s az orosz árulókkal vesződött a hatóság már napokkal ezelőtt régen. És a nem rég lefolyt hazaárulási pör mélyebb gyökerekből táplálkozott, mint azt a vizsgálat kiderítette: bizonyosság rá az az Aradra szállított sok áruló rutén, akiket még sajnos — most sem kötöttek fel. Miért fogták ezeket el? Körösmezőről, Felsővisóról, Toronyáról s máshonnan, ellentétes helyekről különböző időközökben jövek, uri és egyszerű nép egyszerűen felel rá: árulók voltak. És ezt mondják az események is.

A rengeteg erdőségben vezet is ut, nem is. Van is szakadék, nincs is. Nincs ut az ismeretlennek, szakadékok tátongnak az ellenség előtt, de van ut a jóbarátnak, van keskeny, eldugott ösvény s nincs sehol életölő, szédítő szakadék. S a hideg péntek szintelen csengése, a bujtogató ajkak álnok sziszegése, rágalma, hazugsága ellenséggé teszi a jóbarátot, jóbaráttá az ellenséget. Elhintet málliszt, leszurt páloikák, lobogó fény csóvák ugy-e a mesék bátor vitézeinek jelöl utat a homály országában? Óh miért, hogy az élet országában, a szívnek ezek a leleményes, ártatlan jószágai gyalázat eszközeivé aljasodnak? Miért?

— Az orosz betörőkről — óh nem különbek! — sok verzió kering. Ezt az alábbi egy körösmezői mondotta el; aki viszont esküvel állította annak igazát.

Az oroszok körülbelül ötvenezeren voltak majd egy féltűg ágyuval. Az egész hadsereg eddig Bukovinában és Galícia délkeleti részében garázdálkodott, de kifogyott az élelemből.

Ez a sereg egy a főhadaktól elvágott rész. Mivel a rumofilektől hallották, hogy ott tul a nagy hegyeken bőven van eleség s olesón adják, törtek a Kárpátokra. Azaz nem is törtek, hanem jöttek az uttalan utakon.

Mondják és hiesztelik a rutének között, hogy gróf Bobinszky, a szent gróf van velük, s a vezérük, eljött megszabadítani testvéreit, mint ahogyan tanúságot tett marttyrok mellett. A Bobinszky! . . . A Bobinszky! . . .

És az orosz falvak lángban állanak, ahol terített asztalok állottak a szabadítók elé, ott az asszonyok, az uttalan utak ismerőinek asszonyai, leányai, elfödik arcukat, siránkoznak s egyetlen, drága kis tehénkéjüket, most testvéreik ölik el, ők a piros tűz mellett néznek s ha kérnek egy-egy falatot, hogy hát leülnének ők is: keresztül szurja a cserkesz vitéz. Ime a hazaárulók rémes csalatkozása, de jönni fog még több is.

Tegnapelőtt egy waggont hoztak ruténekekkel. Pópák voltak, tanítók, akiket névről ismerünk, s kalapos hölgyek, megláncolva kezük-lábuk. Ők ennek s bizonyosságai.

És ennek a bizonyosságai azok a tegnap délután érkezett szegény menekültek is. Láttam egyet: elől-hátul a nyakában lógott egy zsák kezében egy balta volt fényesre fenne, egy anyóka kosarat vitt a karján s egy ecesemőt s két kis gyerek a szoknyájába fogózott; kapunk előtt az utcán egy leült közülök a földre sirni, zokogni kezdett s elaludt szegény; egy uri ember feleségével csak egyetlen kis kézi táskát hozott: egy ruha, kefe, pár fehérnemű, egy fél cipő, egy tépett kötvény s egy üveg málnaszörp volt . . . ők ezt mind elmondják.

Azoknak a Kárpátokon belülről oroszoknak azonban sorsa megpecsételt és

főként még ha igaz, amit ők maguk beszélnek, hogy elvágott seregrész. Vagy tessék a a Timok, a Szumadia hadosztályra gondolni. . . És az árulókra is jönnek még napok. Napok, csak ezzel az egy szóval. Testvéreiket, gonosz véreiket ott Galiciában már elérték az emlékezetessé lévő napok. Egy sebesült s onnan jött huszártiszt mondotta el:

Ahol ellenséges áruló magatartásra találunk, összeszedtük a veszedelmeseket s másnap ott lógtak valamennyien a község háza előtt. Nekünk rettenetesek voltak ezek az akasztások, de azután megszoktuk őket. . .

Tegnap előtt az állomáson az ezernyi ember megakarta lineselni a ruténeket, „kár azoknak a kötél!” kiáltották. . .

Ebből a harcból, melyben nekünk győzünk kell, tanulhatni fognak, akiknek szánták ezt a háborút.

A kultuszminiszter a színészekért.

A vallás- és közoktatási miniszter leirata.

Az utóbbi évek gazdasági válsága már érzékenyen érintette a magyar szintársulatokat, míg most a háboru a legtöbb színigazgatót és szintársulatot válságba juttatott.

Már is igen sok magyar színész volt állás, illetve szerződés nélkül, míg a háboru megkezdésével a legtöbb vidéki szintársulat feloszlott s a szerződések megszűntek.

A nagyváradi szintársulat is, a háboru kitörésével Máramarosszigeten kénytelen volt előadásait beszüntetni s haza jöttek Nagyváradra, ahol azóta hetenként négy előadást adnak s a befolyó jövedelmen bizonyos skála szerint osztóznak.

Hogy ez mennyi károsodással jár a kulturára, elismeri a vallás- és közoktatási miniszter is egy tegnap érkezett leiratában.

A miniszter a törvényhatóságokhoz intézett leiratában, amelyet Nagyvárad városa és Biharmegye is megkapott, vázolja, hogy az utóbbi gazdasági válság és különösen a háboru a színigazgatók és szintársulatok helyzetét. Igen sok színész a háboruba vonult s a színigazgatók nagy veszteségeket szenvedtek. Ez nagy veszteség a kulturára is.

A kultuszminiszter figyelmébe ajánlja a hatóságnak, illetve elrendeli, hogy a színigazgatókat támogassa és hasson oda, hogy a szintársulatok ne szüntessék be az előadásokat.

Ahol városi színház van, igyekezzen a hatóság az előadások megtartását elősegíteni ne követeljék el a bérösszeget, a tűzoltók, rendőrök díjait, a világitási díjat, szóval a legmértányosabban járjanak el a színészekkel és szintársulatokkal szemben.

Megjegyzi a miniszter, hogy reméli, miszerint fölösleges rámutatni a városokkal szemben a színészet kulturális hivatása s elvárja, hogy a városok mindent elkövetnek a vidéki színészet boldogulása érdekében.

Tíz millió font tea.

Berlin okt. 2. Londonból jelentik: Az Emden nevű cirkáló elsüllyesztett több indiai kereskedelmi gőzöst, a melyeken összesen tíz millió font tearakomány volt. Ennek következtében a londoni teabörzén a tea ára tíz százalékkal emelkedett.

HIREK

Megkezdődött ennek a szerencsésnek képzelt s oly véresre fordult esztendőnek utolsó negyede. Ezekben a nehéz időkben becsületesen dolgoztunk azon, hogy legjobb tudásunkkal teljesítsük a hirszolgáltatást, melyre a mai időkben kétszerte nagyobb szükség van. Lapunk hireinek nagy része távirati uton jó s így sokkal költségesebb a papiranyag, csak korlátolt mennyiségben áll rendelkezésünkre s az is sokkal drágább lett s így annál inkább rá vagyunk utalva, hogy közönségünk anyagi támogatását kérjük: az előfizetési díjak szíves beküldését. Különösen a hátralékos előfizetőket kérjük, hogy egyenlítsék ki hátralékaikat, a becsületes megszolgált munka díját szíveskedjenek beküldeni. Meg vagyunk győződve, hogy közönségünk nem vonja meg támogatását tőlünk most, mikor arra legjobban szükségünk van. Most minden lappéldány kétszer annyiba kerül, mint a normális időkben s így körülmények között effektív kiadást jelent minden kinyomott lappéldány s így nem a rideg üzleti szempont, hanem a kötelező takarékoság is kényszerít bennünket arra, hogy nem fizetés esetén kénytelenek legyünk a lap küldését beszüntetni. De ki nem olvas lapot ma? Azért hisszük, hogy olvasóink között senki sem lesz, aki megne hozná azt a csekély áldozatot, melyet az előfizetési díj beküldése jelent.

*** A Katholikus Népszövetség tagjaihoz!** A Katholikus Népszövetség nagyváradi szervezetének igazgatója a következőkre hívja fel a tagok figyelmét:

1. Megtörténhetik, hogy a hadműveletek közeléből egyes népszövetségi tagok ideiglenesen Nagyváradon keresnek szállást vagy Nagyváradon átutazóban megpihennek. Aki teheti, segítsen szükségben levő testvéreinken! Ha van a nagyváradi népszövetségi tagok közt, aki esetleg szállást kereső népszövetségi testvéreinknek ideiglenesen hajlékot tud adni, szíveskedjék a Népszövetségi Otthonban bejelenteni:

- nevét és lakását utca és házszám szerint;
- azt, hogy hány személynek hajlandó szállást adni;
- a szállást csak napokra, vagy esetleg hetekre is adhatja-e;
- tud-e a beszállásolandóknak — szerény — ellátást is adni s ha igen, igényli-e az ellátás árának megtérítését?

2. Az idei naptár ebben a hónapban megjelenik s mindazoknak a tagoknak kiadatik, akik tagsági díjukat megfizették. Akik tehát tagsági díjukkal netalán hátralékban vannak, szíveskedjenek az 1 koronát e hó 8-ig befizetni, hogy a még hátralékosak tagdíjait a helyi szervezet pénztára a központba még idején beküldhessék s a naptárt az összes tagok megkaphassák.

*** Jászai Géza öröke.** Szegedről jelentik a Magyar Kurirnak: Szeged város törvényhatósági bizottsága Cicatricis Lajos dr főispán elnöklésével rendes közgyűlést tartott, amelyen betöltötték a Jászai Géza címzetes püspök, belvárosi plebános — június 7-én történt halálával megüresedett állását.

Erre egyhangulag Várhelyi József tb. kanonokot, szegedrókusi plebánost választották meg.

*** A joghallgató urak figyelmébe.** Minthogy holnap, vasárnap, október 4-én Ő felségének nevenapja van, s ehhez képest a jogakadémia tanári kara és ifjúsága a róm. katolikus székesegyházi istentiszteletre hivatalos: a premontrei rend templomában szokásos vasárnapi jogászmise elmarad.

*** Adományok a vasuti nyugvóállomásnak.** A Vörös-Kereszt nyugvóállomás részére küldött következő adományok folytak be újabban: Özv. Gyurkovits Kornélné, özv. Bulyovszkyné, dr Fráter Imréné, Dávid Lajosné, Deutsch K. I., Farkas Mórné Dragánfalva, dr Konrádné, Bors község, özv. Nagy Jánosné, Diósi Lajosné, Széles Sándor Artánd község, Lakatos Antalné, Eleméry Ferencné, Kardos Kálmánné, Balog Kálmánné, Lubjamte Róza, Lovász Vilma. Az adományokért köszönetét fejezni ki a „Magyar Vörös Kereszt“ betegnyugvó állomása.

*** A debreceni egyetemet megnyitották.** Debrecenből jelentik: A debreceni egyetemet ma délelőtt nyitották meg nagy ünnepség keretében. A református nagytemplomban istentisztelet volt, majd a kollégiumban a református egyházkerület közgyűlést tartott, amelyen Kiss Ferenc rektor mondott tanév megnyitó beszédet. A közgyűlés üdvözlőtvératot küldött a királynak, a miniszterelnöknek és a kultuszminiszternek. Az egyetem három fakultására, a teológiai, jogi és bölcsészeti szakra 225 hallgató iratkozott be. A református egyházkerület közgyűlése kimondotta, hogy a harctéren elesett lelkészek özvegyei és árvái kétszeres kegydíjat fognak kapni.

*** Aki nem jelentkezik, büntetik.** Miután a magyar kir. 4. népfelkelő parancsnokság értesítése szerint a jelentkezésre felhívott 1877., 1878., 1879., 1880 és 1881. évi születésű Nagyváradon tartózkodó helybeli és idegen illetőségű katonailag kiképzett (A. alosztályu) népfelkelésre kötelezett folyó évi október hó 1-én a kellő számban nem jelentkeztek, figyelmeztetem a jelentkezésre kötelezetteket, hogy legkésőbb október 3-án szombati nap folyamán a népfelkelő parancsnokságnál (Rákóczi-ut Markovics-ház) annál is inkább jelentkezzenek, mert ezen határidő elmúltával külön külön személyre szóló behívó jegyekkel fognak behívni s a mulasztókkal szemben a katonai büntető eljárás haladéktalanul meg fog indíttatni. Nagyvárad, 1914. október hó 2-án. Eleméry Ferenc, katonai ügyi tanácsnok.

*** A bejelentő hivatal felhívása.** A rendőri bejelentő hivatal felhívja Nagyvárad város polgárságát, hogy a hozzájuk érkezett, illetve megszállott menekült egyének és idegen állampolgárokat 24 órán belül a bejelentő hivatalnál haladéktalanul jelentsék be, mert ellenkező esetben a legszigorubb büntető eljárás fog ellenük megindíttatni. Nagyvárad, 1914. október 2. A bejelentő hivatal vezetője.

*** Vegyészeti gyár a Vörös-Keresztnek.** Dr Keleti és Murányi újpesti vegyészeti gyár szép példáját adta áldozatkészségének. A cég kétezer koronát adott a Magyar Vöröskereszt Egyletnek és ezenfelül a gyár hivatalnokai elhatározták, hogy a háboru ideje alatt havi fizetésük egy százalékát a hadbavonult katonák hátramaradottjainak adományozzák. Ezt az összeget a cég minden hónapban száz koronával megpótolja. Ezeket az adományokat kívül a gyár összes bevétel munkásának és hivatalnokának hátramaradottjait állandóan ellátja és támogatja. Mindezeket kívül pedig nagyszámú sebesültet ápoló intézménynek ingyen szállított Lysoform fertőtlenítő szert.

*** A haza védelmére siet.** Zeke Ferenc városi irodatiszt már régen eleget tett katonakötelezettségének. Mint régi java-beli 48-as honvédhuzsár fia, mint szolgálatvezető őrmester nem az utolsó katona volt. Most mint „öreg“ népfelkelőt, nem szőlította a legfelsőbb parancs fegyverbe, de mint önként belépő szolgáltni akarja a királyt, mikor a haza veszélyben van. Ott akar lenni azok között, akik életüket és vérüket áldozzák a hazáért és királyért. Tegnap beadványt intézett Nagyvárad város törvényhatóságához, amelyben engedélyt kér, hogy mint tiszt beléphessen a hadseregbe. Azt kéri, hogy a közgyűlés határozata értelmében, míg a harctéren lesz, feleségének és gyermekének a város folyósítsa a fizetését; megsebesülése esetére biztosítsa a nyugdíját, ha pedig el-esnék a harctéren, családja megkapja részére járó nyugdíját. A beadványt a jövő esztendői közgyűlés tárgyalja s bizonyára kellőleg honorálja a hazafias érzéstől áthatott törekvést. Bizony, bizony kevés Zeke Ferencünk van.

*** Halálozások.** Özv. Róser Jakabné szül. Ernszt Anna folyó hó 2-án reggel 5 órakor életének 75-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 4-én délelőtt 10 órakor lesz a Szaniszló-utca 38. számú gyászházból, a róm. kath. egyház szertartása szerint. Eng. miseáldozat pedig, f. hó 5-én reggel fél 8 órakor lesz az olasz-i plebánia templomban. Az elhunytban Rózsa Ambrus máv. ellenőr édes anyját vesztette el. A családi gyászjelentés a következő:

Alulírottak, úgy a maguk, valamint a többi rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy felejtethetlen szeretett jó anya, testvér, nagyanya és rokon özv. Róser Jakabné, szül. Ernst Anna folyó hó 2-án reggel 5 órakor életének 75 ik, özvegye 33 ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult drága halott földi maradványai f. hó 4-én d. e. 10 órakor fognak Szaniszló-utca 38 sz. gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és az ősi i. temetőben lévő családi sírhelyen örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 5-én reggel fél 8 órakor fog az olasz-i plebánia templomban az Egek urának bemutatni. Nagyvárad, 1914. október 2. Áldás és béke poraira! Özv. Ernst Józsefné nevelő anya. Jung Mátyásné, szül. Ernst Ida testvére. Özv. Zahora Istvánné, szül. Róser Franciska. Rózsa Ambrus, Pintér Mihályné, szül. Róser Gizella. Szabó Károlyné, szül. Róser Anna gyermekei. Özv. Róser Dánielné, szül. Jetzi Mária. Rózsa Ambrusné, szül. Frank Margit menyei. Pintér Mihály, Szabó Károly vejei. Zahora Albert, Róser Mária, férj. Dobák Lászlóné, Róser Dániel, Róser János, Pintér Annuska, Pintér Misu, Pintér István, Rózsa Rózsika, Rózsa Sándor, Rózsa Viola, Szabó Klárika, Szabó Kuli, Szabó Annuska unokái. Dobák László unokavő.

Özvegy Borbély Józsefné, született Nagy Zsuzsánna folyó hó 1-én délután 4 órakor életének 74-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, f. hó 3-án délután 2 órakor lesz a ref. szertartás szerint.

*** A premontreiek adománya.** Takács Menyhért dr. prépostprelátus, ötven ezer koronát küldött Tisza István gróf miniszterelnök kezéhez, mint a jázó premontrei-rend hazafias adományát a szent háboru céljaira.

*** Névváltoztatás.** Kiskoru Weisz László és István helybeli lakosok családi nevének „Varga“ névre kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

* Princip ügyének a tárgyalása.

Szerajevóból táviratozzák: *Princip* és társai bűnügyében október 12-én kezdik a törvényszéki tárgyalást. A vádiratokat a napokban kézbesítették a vádlottaknak, akiket hazarúllással vádolnak. A vizsgálat során ugyanis megállapítást nyert, hogy a trónörökös pár meggyilkolása csupán eszköz volt a hazarúllás elérésére. A 15 évnél idősebb vádlottakra, akik 15 en vannak, halálbüntetést kér kiszabni az ügyészség, a többire pedig 10-20 évi börtönt. A vádlottak közül 21 szerb, négy horvát. Foglalkozásra nézve van köztük 9 diák, egy tanító, egy hírlapíró, 9 kereskedő, 5 kézműves és 9 paraszt.

* Háborús felvételek a Vigadó mozgóban.

Szombaton és vasárnap nagy-szerű műsorral tart előadást a Vigadó mozgószínház. A háború eredeti felvételeit mutatják be, rendkívül izgalmas részletek ezek a világháborúból. A műsor slágerszáma a „Sátánasszony” című 3 felvonásos dráma, híres alakításokkal. Remek látványosság-számba megy „A bosszuálló párdúc” című dráma 3 felvonásban. Ezenkívül természeti és pompás kacagató képek. Előadások d. u. 3 órakor kezdődnek.

* Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpéztár r. t.

(Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása céljából közli, hogy elfogad új betéteket, amelyek nem esnek a moratorium intézkedése alá, takarékbetétkönyveikre és folyószámlán a legkedvezőbb kamatozási és visszafizetési módokat mellett. Pénztári órák: d. e. 9-től 12-ig.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Ingatlan eladás.** Nagy telek-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungaria cipőgyár r.t.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacs-vay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nél.

x **Keressék helyet** azonnali belépésre, lehetőleg Biharmegyében 1 vagy 2 gyermekhez falura v. pusztára, kiket az elemi 2., 3., 4. osztályára előkészíteném, perfektnémet, gyakorlott zongora s kezdőknek francia. Cím: özv. Mayer Antalné, Nagyvárad, Szaniszló-utca 61.

x **Hangszerek csoda olcsó árban.** Hegedű 7 koronától. Vonók, tokok. Világhírű húr különlegességeim, Rádium, Róma, Bohémia gyártmányok. Gramafonok, lemezek, hangdobozok, rugók. Az összes hangszerek javítása eddig nemlétező olcsó árban. Ugyanott egy új modern divány jutányos áron eladó. Simon Gyula hangszerkészítő Rákóczi-ut 22.

* **Több egyszobás lakás kiadó.** Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

RÓZSASZINÜNEK LÁTJA A VILÁGOT, ha az „UJVÁROSI DROGUERIÁBA” (Szent László-tér) jár vásárolni. Ez nem reklám, hanem valóság! Próbálja meg!

* **Női parthi fél cipők** fekete és barna színben K. 5-ért, szürke szarvasbőr cipők K. 5-ért. Saját készítményű fiú boksz cipő K. 7, férfi boksz v. chevró fűzős v. zúgos K. 9. Női egész cipő K. 8, női amerikai

egész cipők nagy választékban, ugyiszintén minden uridivatok a legjutányosabban szerkezhető be Fekete Jenőnél Szentjános-utca 3. Kispipa mellett.

„The Roosevelt Shoe”
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczi-ut Oroszlya zárda
épületében kaphatók.

* **Aszódi Mihály** Nagyvárad, Kossuth-u., Sas-palota, Telefon 635. Nagymennyiségű áruk érkeztek, úgy a katonaságnak, mint a fogyasztó közönségnek, nagyban árat számított. E héten eladásra kerülnek: nagymennyiségű huskonzervek, szalámi, szardínia, coenac, likörök, teák, rumok, kávék, mazsola, mandula, törött dió, csokoládé, kakaó és finom élvezhető cukorkák. Összes készítményei Kugler Gerbeaud es. és kir. udvari cukrásznak budapesti árákkal. Kossuth-utcai kávépörköldém kora reggeltől, késő estig a közönségnek rendelkezésére áll, valamint elkülönített helyiségembe már a napokban friss halkonzervek bontva egyes darabonként kapható lesz. Rákóczi uti Csokoládékirály és kávéüzletemet az arra lakók figyelmébe ajánlom.

x A legújabb **párisi kalap-újdonságok** egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésesebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

* **Körlevél harctéri sebesültek tárgyában.** Tisztelettel közlöm, miszerint sebesült katonák számára nagymennyiségű vaságyat és hozzávaló egyszerű ágyfelszerelést készítettem raktárra, amelyeket célszerű kivitelben és a legjutányosabban szabott árban boesátom Nagyvárad város és Biharvármegye n. é. közönségének rendelkezésére. Hajlandó vagyok már egy két ágyas felszerelést is változatlan mérsékelt árban megszámítani, és a **megrendelő nevében** bármely sebesült-korházba, avagy a hadvezetőség kijelölt budapesti címére önköltségem felszámításával leszállítani. Kiváló tisztelettel **Weisz Kálmán** katonai és kórházi berendezési vállalkozó, Nagypiac tér 10. (Schwartz és Ullmann vask. cég mellett.) Telefon 905. sz. Az ágyakra az adományozó nevét és lakhelyét viselő kis fém-táblácskát alkalmazok kívánatra költségmentesen.

x **Kiadó lakások.** Szacs-vay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nél.

**A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél**
Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Legújabb táviratok.

Hova szállítja Oroszország a hadifoglyokat?

Budapest, okt. 2. Stocholmból jelentik, hogy odaérkezett jelentések szerint az orosz fogságba esett ellenséges katonákat orosz hivatalos jelentés szerint a varsó-moszkvai vonal mentén fekvő Minskbe és Smolenskbe szállítják. Azok a hírek, hogy Oroszország hadifoglyait Szibériába küldi nem felelnek meg a valóságnak.

Körösmezőnél folyik a harc.

Budapest, okt. 2. A M. T. I.-nak jelentik Nyiregyházáról: Máramarosmegye főispánjától jött értesülés szerint csapataink Ökörmező tájékán győzelmes csatában megverték az oroszokat. Az ellenség rendetlenül visszavonult a határon. Ökörmezőn és környékén a forgalom rendbe jött. Körösmező környékén összegyűjtött csapataink szintén felvették a küzdelmet az orosz hadakkal, amelyeknek kiűzése szintén rövidesen meg fog történni. (A miniszterelnökség sajtóosztályából.)

Frigyes főherceg jelentése északi seregeink állapotáról.

Budapest, okt. 2. (Magyar Távirati Iroda.) A hadisajtószállásról hivatalosan jelentik: Frigyes főherceg, a hadsereg főparancsnoka galíciai hadiszíntéren a hadműveletekben beállott hosszabb szünetet arra használta fel, hogy Károly Ferenc főherceg kíséretében naponta ellátogasson az egyik vagy a másik hadtesthez.

Ezen szemlék alkalmával, a melyek folyamán az északi hadseregnek csaknem valamennyi csapatával érintkezésbe jött, ő császári és királyi fenségének különös öröme szolgált, hogy mindvégig kitűnő harci kedvtől lelkesült szellemet és a csapatoknak az időjárás minden mostohasága ellenére is pompás tartását állapíthatta meg.

Az élelmezés, a melynek a hadsereg főparancsnok különös figyelmet szentelt, mindenütt bőségesnek és kifogástalannak mutatkozott.

Mindennemű hadianyag, különösen lőszer teljes mértékben rendelkezésre állott. (Miniszterelnökség sajtóosztályától.)

Orosz metropolita Galiciában.

Stocholm, okt. 2. (Magyar Táv. Iroda.) A Novoje Vremja szerint Eulogius metropolita Szytomirból egyházi felsőségének utasítására Lembergbe utazott.

Zürich, okt. 2. Pétervárról szeptember 28-iki kelettel jelentik a „Neue Züricher Zeitung”-nak: A szent szinódus megcáfolja azt a hírt, hogy elhamarkodva tette meg az intézkedéseket Galícia egyházi szervezete dolgában és hogy e végből a kiewi metropolitát már is Galiciába küldte. Az sem igaz, hogy a szent szinódus hozzálátott két galíciai püspöki székhely felállításához. Csupán annyi történt, hogy a szent szinódus Galiciába küldte Eulogius metropolitát, Volhynia érsekét, hogy az ottani orthodox lakosság vallásos szükségleteit gondozza.

Ötezer újabb szerb fogoly.

Sarajevó, október 2. (Rüdsl. Korr.) Az utóbbi napokban több mint ötezer szerb hadifoglyot vittek az ország belsejébe. A foglyokat a mi csapataink a Drinán és Száván történt átkelésük után Szerbia belsejéből küldték. A foglyok között van igen sok szerb tiszt és tekintélyes számú orosz önkéntes is. A szerb hadifoglyokat előbb több napos or-

vosi megfigyelésnek vetik alá, hogy a Szerbiában uralkodó kolera behurcolását megakadályozzák.

Döntő győzelem előtt Szerbiában.

Budapest, október 2. A hadsereg főparancsnoksága közli:

Szerbiában elért különböző sikereink ellenére a szerb sajtó ujabbán ismét koholt győzelmi hírek terjesztésével és bandabetérek nagyításával hangulatot igyekszik kelteni hogy a szerb hadseregnek bizonyosan bekövetkezendő és már szerb részről is felismert összeomlását leplezzék.

A külföldi sajtónak a balkáni hadszíntéri helyzetre vonatkozó különböző hamis beállításával szemben röviden és határozottan megállapítjuk, hogy nemesak hogy a Drinától keletre elfoglalt összes állásainkat tartjuk biztos hatalmunkban, hanem hogy szakadatlanul tovább is tért hódítunk. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Románia semlegessége. Koronatanács Sinájában.

Berlin október 2. Itteni beavatott részről közlik, hogy romániai illetékes forrásból a helyzetet kedvezőnek jellemzik abban azt értelemben, hogy Románia fentartja eddigi semlegességét.

Köln, október 2. A Kölnische Zeitung szerint már a legközelebbi napokban koronatanács lesz Romániában. Károly király, aki jelenleg Sinájában tartózkodik, felkelt ugyan az ágyból, de még mindig szenved ezért a koronatanács minden valószínűség szerint nem Bukarestben, hanem Sinájában lesz.

Csapataink diadalmas harca a szerbek ellen.

Budapest, október 2. Szerbiában levő csapataink két nap óta támadó harcban állanak. Offenzívánk eddig a mindenütt erősen elsáncolt és drótsövénnyel védett állásokban elhelyezkedett ellenséggel szemben lassan, de eredményesen halad előre. Bosznia egyes a szerb és montenegrói katonaság, valamint irreguláris csapatoktól nyugtalanított részeknek megtisztítását erélyesen megkezdtük, miközben tegnap egy teljes szerb zászlóaljat bekerítettünk, lefegyvereztünk és hadifogságba szállítottunk. A 40-ik honvéd hadosztályunk megsemmisítéséről terjesztett szerb állítás a szerbek élénk fantáziájának bizonyítéka. Ez a hadosztály, amint arról a szerbeknek a legutóbbi napokban ismételt alkalomuk volt meggyőződni, a legjobb állapotban a harc vonalban van és ép úgy mint Visegrádnál a legutolsó hét harcaiban is dicsőségesen vett részt. Potiorek tábornok vezette. (Miniszterelnökség sajtóirodája)

Hivatalos jelentés a koleráról.

Budapest, október 2. Budapesti tudósítóbán illetékes helyről elejét vágandó koleráról szóló mindenféle túlzott híresztelésnek elismerésre méltó nyíltsággal nyilatkoznak arról, hogy a kolerában szenvedő orosz sereggel küzdelembe álló katonáink soraiban fellépett a kolera. És orosz hadifoglyok és saját sebesülteink hazaszállítása révén felütötte a fejét több helyütt az országban, azonban konstatálják illetékes helyről azt is, hogy a betegség lefolyása a legtöbb esetben

kedvező. A járvány enyhének mondható és hadseregünk általános egészségi viszonyai aggodalomra nem adnak okot. Az ország egyes helyein eddig csak Pest, Nógrád, Heves, Zemplén, Bereg, Szabolcs, Békés, Trencsén és Szeben megyékben valamint Budapesten, Nagyváradon, Komáromban és Ujvidéken konstatáltatott egy-egy megbetegedés.

Budapesten össze-vissza tizenöt, amiből látható, hogy csak szórványos esetekkel állunk szemben, amelyek sehol járványszerű aggályos jelleget nem öltöttek és az orvosi karnak, hatóságoknak és a nagyközönségnek öntudatos közreműködése mellett nem is ölhetnek. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Törökök és Albánok győzelmes harca Szerbiában.

Konstantinápoly, okt. 2. Az „Osman Lloyd” jelenti Djakovóban és Prizrendben a mohamedánok fegyvert ragadtak a szerbek ellen. Három hadosztályt alkottak 90 ezer főből és az ellenük menő három szerb zászlóaljat megsemmisítették.

Huszezer albán Űszküb ellen vonult és követte te a város megadását.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szombaton: Mozgó fényképek.
Vasárnap délután Vén bakkancsos és fia a huszár; este: Tót leány.

Mozgófényképek. Ma este kerül színre Blümenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv kiváló bohóza Heltai Jenő kitűnő fordításában. Az előadásban a társulat vigjáték ensemblesje vesz részt, élükön E. Kovács Mariskával aki a darab vezető szerepét játssza.

IRODÁLOM

A második „világháború”. Most hagyta el a sajtót a „Világháború 1914” folytatásos füzetekben megjelenő mű második füzet, mely az elsőnél még sokkal érdekesebb tartalommal és 18 gyönyörű szép kép illusztrációval jelent meg. Felhívjuk olvasóink figyelmét e hazafias, szép kiállítású, érdekes tartalmú, aktuális műre mely minden könyvkereskedésben kapható. Figyelmeztetjük egyúttal az érdeklődőket, hogy akik még nem kapták meg, **igyekezzenek azt a tömeges rendelések miatt mielőbb megszerezni.** Ha talán már könyvkereskedésben nem volna kapható.

Bernardirus a kath. egyházi szónoklat szolgálatában című folyóiratnak most jelent meg az októberi száma a következő bő tartalommal: 1. Pünkösöd után XVIII. vasárnapra és szent Ferenc ünnepére. *Habozás nélkül engedelmeskedjünk az isteni fölshólitásnak.* P. Molnár arkangyal. 2. Pünkösöd u. XIX. vasárnapra. *Magyarok nagyszonya* P. Jenő. 3. Pünkösöd u. XX. vasárnapra. *Mayer Marcelin*. 4. P. u. XXI. vasárnapra. *Az Ur irgalmas P. Biró Lőrinc.* 5. Mind-szentek ünnepére. *Mennysországos világnézet.* P. Perliaky Krodegaug. 6. Halottak napjára. *Pesti Manó.* 7. Katonák eskütételére. *P. Paragi Leó.* 8. Ünnepi beszéd kongrega-

nisták tagavatására. *P. Hédly Jeromos.* 9. Rövid beszéd, Honvédek esküje letétele alkalmával. Szerkesztik: P. Hédly Jeromos, P. Trefán Leonárd, P. Zadravecz István, ferences áldozópapok. Előfizetési ára egész évre 8 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Kolozsvár, Ferencrendi kolostor.

A „Népnevelési Közlöny” c. tanügyi folyóirat, a biharvármegyei általános tanítóegylet hivatalos lapja 2 ik szeptemberi száma a következő tartalommal jelent meg: **Hivatalos.** — Az iskola és a háború. — A feminizmus csődje. — Krónika. — Szerkesztői üzenetek. Az októberi szám tartalma: **A fejlődelmek találkozása.** — Hivatalos. — Páris imádkozik. — Magyarosan imádkozunk. — A hétköznapok krónikájából. — Terepa. Krónika. Szerkesztői üzenetek, Előfizetési ára egy évre 4 kor., iskoláknak, tanítóknak és papoknak 2 korona. A Biharvármegyei Általános Tanító Egyesület tagjai a tagsági díj (4 korona 50 fillér) fejében kapják. Előfizetési díjakat Számborovszky Rezső pénztárhoz (Nagyvárad, Szent János utca 78. szám alá) kell küldeni. Kiadja: a Biharvármegyei Népnevelési Egyesület.

TANÜGY

Beiratások a kereskedő tanonciskolába. A kereskedő-inasiskola igazgatósága ezuttal már másodikban tudatja a kereskedő főnökökkel, hogy a beiratások f. évi október hó 1-én elkezdődtek és hogy folyó hó 7-éig tartanak. Az előadások e hó 7-én megindulnak. Az inasiskola felügyelőbizottsága figyelembe vette a háború következtében beállt személyzethiányt, azért elfogadta az igazgatóságnak ama javaslatát, hogy a tanítási órák nagyobb része mind a négy osztályban kivételesen vasárnap délutánra essék: 10-től 1-ig, hétköznap csak 2—2 óra legyen hetenként egyszer 2-től 4-ig, ennél fogva a tanulók nem vonatnak el hosszabb időre az üzlettől.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Ertesítjük t. feleinket, valamint a t. közönséget, hogy a

Bécsi biztosító társaság

biharvármegyei főügynökségét átvettük és a biztosító irodát helyiségünkben (Rimanóczy-utca 6. sz.) rendeztük be, hol mindennemű biztosítás u. m.

tűz, jég, betörés, üvegtörés, szállítmány és életbiztosítás

a legelőnyösebb feltételek mellett köthet.

Ugyancsak átvettük a

Providentia biztosító társaság

főügynökségét is, melynek minden ágazatát u. m.

baleset, automobil és géptörés elleni és szavatossági biztosításokat kultiválni fogjuk.

A t. érdeklődő feleknek minden felvilágosítással készséggel szolgálunk (Telefon: 840. szám.)

Nagyvárad, Kereskedelmi és Forgalmi bank részvénytársaság.

Hirdetmény.

Ertesitem a hadbavonult katonák államsegélyben részesülő családtagjait, illetve azokat, akik már államsegély fizetési könyvecskéiket megkapták és az első számú nyugtát a pénztárnál beszolgáltatták, hogy a 2-ik számú nyugtának számfejtését, kiállítását, és igazolását a következő sorrendben fogom eszközölni, és pedig:

Mindazok akiknek fizetési könyvecskéi 1 től 200-ig terjedő sorszámmal vannak el látva, f. hó 5-én hétfőn d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 3-tól 6-ig jelentkezhetnek a városháza I. emelet 5. sz. szobában.

Kedden d. e. 9-től 12-ig. d. u. 3-tól 6 óráig a 2000-tól 2200-ig terjedő sorszámaik.

Szerdán d. e. 9-től 12-ig d. u. 3-tól 6 óráig 200-tól 500-ig terjedő sorszámaik.

Csütörtökön d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 6-ig az 1700-tól 2000-ig terjedő sorszámaik.

Pénteken d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 6 óráig az 500-tól 800-ig terjedő sorszámaik.

Szombaton d. e. 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig 800-tól 1000-ig terjedő sorszámaik.

Ertesitem mindazokat, akik már jelentkeztek, de fizetési könyvecskéiket még át nem vették, illetve meg nem kapták, hogy mindazok további értesítésig ne is jelentkezzenek. Végül mindazok, akik még nem jelentkeztek, de az államsegélyre jogosultak, azok hétfőn d. u. 3-tól 6 óráig jelentkezhetnek a városháza I. emelet 3. szobájában igényjogosultságaiknak bejelentése céljából.

A többi és fentebb nem említett sorszámu fizetési könyvecskének igazolása és kitöltése, illetve a jelentkezés időpontjának megjelölése iránt később fogok intézkedni.

Nagyvárad, 1914. október 1.

Juricskay Barna
tb. tanácsnok.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
23881-1914. szám.

Hirdetmény.

A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság 2/3879 számú megkeresése folytán közhírré teszem, hogy a felgyógyult sebesültek és betegek bevonulására, az illetékes parancsnokságnál való jelentkezésre vonatkozólag szükséges felvilágosításokat a katonai parancsnokságokon (hadkiegészítő, honvéd, kiegészítő, néptelkeli parancsnokságok) kívül a városi katonai ügyosztály is megadja.

Nagyvárad, 1914. szeptember 29.

Eleméry Ferencz,
katonaügyi tanácsnok.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
246-1914 Kt. szám.

Hirdetmény.

A cs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnokság megkeresése folytán ezennel felhívom a Nagyváradon tartózkodó azon katonailag ki nem képzett (B. alosztályu) népfelkelésre kötelezetteket, a kiknek kerékpárjuk (közönséges, vagy motoros) van s a kik hajlandók a VII. hadtest területén szervezendő kerékpáros csapatnál szolgálatot teljesíteni, hogy ezen szándékukat jelentsék be a városi katonai ügyosztálynál (Városháza II. em. 32 szoba) hol a további szükséges felvilágosításokat megadják.

Nagyvárad, 1914. szept. 30.

Eleméry Ferencz
katonaügyi tanácsnok.

Ha nincs megelegetve

szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT** Gy. és Társa uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. Sonnenfeld-palota) és megkeleti őnt az ottani szolid, szelíd, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ajánlat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Cement, cementcsövek, fedéllemez, gipsz,

esatornázás

ismert jó minőségben.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Telefon 969. Telefon 969.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Foglalkozik a bank és takarékpénztár összes ágazataival. A nyári idény alkalmából ajánlja

safe-deposit osztályát

melyben mindenki saját zárja alatt, úgy a nyári idény alatt, mint egész éven át értékpapirjait, ékszereit, okmányait és egyéb megőrzendő tárgyait

biztosan és olcsón

megőrizheti.

A safe-deposit osztály a bankosztálytól elkülönített helyiségben van, mely a legnagyobb biztonság mellett, a legkényelmesebb és legdiszkréttebb kezelést teszi lehetővé.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtanak intézeti helyiségünkben Bémer-tér 4.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

vilámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos moterek

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 86. sz.

Félárban

kapható visszamaradt **melfűző, haskötő leibchen.**

Próba választékot készséggel küld

Rosenzweig Róza

melfűző máterme (Szalárdi-u. 9.)

Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig férfi zokni " 28 " zohniig gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérneműk zsebkendők, ridikülők pénzerszények, ernyők igen olcsó árért. Hímzés valódi klópli csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvét, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfiszabócég után.)

KÉSZÍTI új férfi faszekélyket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint aszur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készíti. Egy próbarendelés meggyőz mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.